

4. Macdonald T. Reviving democracy: creating pathways out of legitimacy crises. *European Journal of Political Theory*. 2023. Vol. 22(1). P. 181–191.

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ АСПІРАНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Бушуєва Н. М.

*доктор медичних наук,
старший науковий співробітник відділу патології бінокулярного зору
ДУ «Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім. В. П. Філатова
Національної академії медичних наук України»
м. Одеса, Україна*

Бойчук І. М.

*доктор медичних наук,
старший науковий співробітник відділу патології бінокулярного зору
ДУ «Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім. В. П. Філатова
Національної академії медичних наук України»
м. Одеса, Україна*

Коновалова Н. В.

*доктор медичних наук,
старший науковий співробітник відділу запальної патології ока
ДУ «Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім. В. П. Філатова
Національної академії медичних наук України»
м. Одеса, Україна*

Підвищення якості підготовки майбутніх аспірантів, зокрема лікарів-офтальмологів, у сучасних умовах є актуальним завданням. У професійній діяльності аспірантів – офтальмологів важливу роль відіграє загальна діагностика патології органа зору, вміння своєчасно поставити діагноз, правильно провести диференціальну діагностику і надати хворому кваліфіковану медичну допомогу. Отримані знання і вміння оцінити стан хворого, дозволяє надалі використовувати отримані знання у наукових дослідженнях з метою покращення роботи офтальмологів. Під час досліджень офтальмологічного стану аспіранти

знайомитися з особливостями проведення методик, набувають навички професійної роботи з хворими різного віку.

Найбільш складним є інтерпретація симптомів: порушення рефракції (міопія, гіперметропія астигматизм, слабкість акомодатції та конвергенції, збіжна або розбіжна косоокість, характер фіксації при амбліопії).

За останні роки внаслідок тотальної комп'ютеризації різко зросло навантаження на орган зору, що привело до зростання частоти акомодатційних розладів. Порушення акомодатції викликають астенопію, зниження гостроти зору, розлади бінокулярного та стереоскопічного зору і, як наслідок, суттєве зниження зорової працездатності. Акомодатція – одна з основних функцій ока, яка забезпечується роботою м'язів радужки, циліарного тіла та вегетативної нервової системи (ВНС). Нервова регуляція функції акомодатційного м'язу та м'язів радужки здійснюється шляхом взаємодії парасимпатичного і симпатичного відділів ВНС. Зв'язок акомодатції і зіничної реакції обумовлює інтерес до вивчення зіничних реакцій, які могли б стати об'єктивним критерієм оцінки вегетативного забезпечення акомодатції в нормі і, особливо, при порушеннях акомодатції. Для дослідження зіничного рефлексу об'єктивним і інформативним методом є пупілометрія, показники якої відображають локальну – на рівні ока – активність вегетативної нервової системи, виявляють симпатотонію або парасимпатотонію, що є важливим для вибору патогенетично обґрунтованого лікування порушень акомодатції. Для лікування хворих з порушенням акомодатції запропоновано багато медикаментозних, фізіотерапевтичних, оптичних методів. Пупілографічні дослідження з використанням вітчизняного окулографа ОК-2 розкривають процес вегетативної іннервації ока. (запальні, судинні чи дегенеративні порушення), давність (гострий, хронічний, спадковий процес, чи наслідки перенесеної патології). Саме такий професійний, грамотний аналіз нам дає можливість поставити попередній діагноз захворювання, визначити необхідність проведення додаткових обстежень, сформулювати алгоритм лікування конкретного хворого. Якщо прийняти до уваги різноманіття проявів патології на очному дні, індивідуальні особливості клінічної картини однакових типових захворювань сітківки та зорового нерву у різних пацієнтів, наявність офтальмоскопічних змін при загальній патології. Аспірант – офтальмолог може бути першим лікарем, який виявить початкові ознаки загальних захворювань. Наукова та професійна діяльність є одним із основних аспектів, напрямків підготовки освіти майбутніх аспірантів офтальмологів.

Ґрунтуючись на вітчизняних та зарубіжних висновках щодо рівня сформованості академічної доброчесності серед студентів в процесі

професійної підготовки, виділяються окремі чинники позитивного впливу, яких можна віднести кодекси честі окремих ЗВО, рекомендації державного рівня і закони, а також міжнародні конвенції, які трактують академічну доброчесність як основу сучасної освіти. Серед їхніх функцій слід зазначити визначання поняття «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності», «академічний проступок» та встановлення міри відповідальності за прояви нечесної академічної поведінки в процесі професійної підготовки студентів. З іншого боку, одним із важливих чинників, що позитивно впливає на формування академічної доброчесності в процесі професійної підготовки студентів різних спеціальностей та рівнів підготовки є розробка і впровадження дисциплін, направлених на закріплення її основоположних принципів та їхню реалізацію в практиці вищої освіти.

Таким чином, процеси реформації і модернізації освіти згідно міжнародних стандартів та євроінтеграційний курс України, офіційно закріплені в конституції, вимагають формування академічної доброчесності, першими кроками до чого стали нові редакції законів № 2145-VIII «Про Освіту» (від 05.09.2017) і № 1556-VII «Про Вищу Освіту» (від 01.07.2014). Закон України « Про авторське право суміжні права» (від 2.12.2020), ст. 33 (від 2022 р), Проект закону України «Про Академічну доброчесність» 10392 (від 08.01.2024 р.)

Вперше на підрунті аналізу вітчизняних та зарубіжних наукових джерел аспіранту необхідно визначити сутність основних понять дослідження: «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності», «академічний проступок». Використати статистичні методи математичної та статистичної обробки отриманих даних для об'єктивізації та забезпечення вірогідності результатів дослідження.

Для розвитку професійної зорової пам'яті аспірантам пропонується підібрати фотоілюстрації до тем програми підготовки, пов'язаних із змінами органа зору. Потім по мірі вивчення наступних тем, необхідно розширити свій багаж ілюстрацій з використанням публікацій у спеціалізованих наукових журналах, матеріалів професійних та науково-практичних конференцій, тобто створити свою особисту комп'ютерну базу даних досліджень у хворих. Оптично когерентна томографія (ОКТ) – неінвазійний метод дослідження сітківки та диску зорового нерва, що дозволяє шар за шаром вивчати структуру шарів сітківки і стан волокон зорового нерва. Оптична когерентна томографія – ангиографія ОКТ (А) дозволяє прискіпливо дослідити стан судинної оболонки, дозволяє поставити точний об'єктивний діагноз. Крім того, за даними оптичної когерентної томографії можна

оцінювати не лише захворювання очного дна, але й давати прогнози щодо прогресування хвороби.

На сьогодні ця інновація доступна для аспірантів, лікарів-офтальмологів. Необхідно уявити сутність поняття «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності», «академічний проступок»; здійснено порівняльний аналіз зарубіжних та вітчизняних підходів до розуміння академічної доброчесності; принципів академічної доброчесності в зарубіжних та вітчизняних джерел. Практичне значення дослідження полягає в тому, що аспіранту необхідно розробити анкету для визначення даних обстеження хворих з урахуванням обов'язки аспірантів та здобувачів вищої освіти з проблеми академічної доброчесності.

Література:

1. Лук'яненко, Д. Г. Digital university: проєкт розбудови цифрового університету в ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» / Д. Г. Лук'яненко, О. П. Степаненко. In *Цифрова економіка* : збірник матеріалів Національної науково-методичної конференції, 4–5 жовтня 2018 р. С. 245–249. Київ : КНЕУ. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/25986>

2. Нагорна Н. В., Гуца П. С. Академічна доброчесність як основа розвитку сучасної науки. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Т. 3. № 23. С. 81–8.

3. Симоненко, С. П. (2020). Українська цифрова освіта в умовах цифрової трансформації суспільства: вибір стратегії розвитку. *Гілея: науковий вісник*. 2020. 153. С. 374–377. <http://gileya.org/download.php?id=221>